

איך נמנע פירוק החברות?

בשכונת "הנרקיס", ישנו נוהג יפה: בכל שבועיים אחראי מישהו אחר מהילדים על קיום תחרות כדורסל בין נבחרת שכונת "הנרקיס" לנבחרת שכונה אחרת. הפעם היה זה תורו של נועם לארגן את התחרות לקראת השבוע הבא.

"חבר'ה, זוכרים? בשבוע הבא יש לנו תחרות עם נבחרת שכונת 'הרקפת'. כדי שלא נתאכזב כמו בפעם האחרונה, עלינו להתאמן יותר. יש לנו עוד שלושה ערבים. אני מבקש שבכל אחד מהם נתייצב בשעה שמונה בערב במגרש השכונתי לאימון. קבלתי הסכמה מהמורה לספורט שלנו שהוא יגיע לאימון השלישי. בסדר, חברים? נא לא לשכוח."

כל אחד שמע והפנים את ההודעה של נועם ואישר שיגיע.
"הוא צודק שצריך להגביר את האימונים, אבל למה שלשה ערבים, אני חושב שמספיק בשניים. חוץ מהמשחק הזה יש לי עוד מה לעשות בערבים" רטן בלבו יוסי.
יוסי הוא ראש הנבחרת, הוא עצמו ודאי שלא זקוק לאימון רב, ולכן היה קשה לו לקבל את החלטת הקבוצה.

"נועם, מצטער, תתאמנו בכיף, אבל לי קשה להגיע לכל הערבים. אגיע לראשון."
יוסי, אתה יודע שאתה לא עוד שחקן, אלא ראש הקבוצה, נראה לך שאימון בלעדך שווה משהו?!"
"נועם, אני מבקש ממך, אל תלחץ עלי, גם האחד מיותר לי ותסתפקו בו. זהו."

נועם קבל את החלטתו של יוסי, אך בלבו הייתה בקורת קשה כלפיו.
"אני לא מבין אותך, הוא הרי זוכר את התחרות האחרונה שבה הפסדנו בגדול לנבחרת שכונת 'הכלנית', מה נראה לך, שנצליח להתאמן בלעדיו?" רטן נועם בפני חבריו.
החברים שמעו את הקושי של נועם. לא היה להם רעיון מה לעשות. הם מכירים את יוסי שקשה לשנות את דעתו.

"נועם, יש לי רעיון. המורה לספורט, אבי, הוא חבר של אבא שלי, אני אבקש ממנו שיפנה למורה בבקשה להגיע לעוד אימון. בסדר?"

"וואו, כל הכבוד. איזו הצעה מבריקה. נקוה שבאמת יסכים" הגיב נועם בשמחה.
אבי, המורה לספורט, הסכים. קבוצת "הנרקיס" התאמנה יפה. היעדרותו של יוסי לא הורגשה, כי המורה לספורט חיפה על הפער של הליווי בהערות המקצועיות שלו.
שלושת הערבים היו ממצים. החברים הרגישו מוכנים מאד לתחרות. התחרות התקיימה וקבוצת "הנרקיס" ניצחה בהפרש של ארבע נקודות את קבוצת "הרקפת".

"חברים, תלמידי היקרים, אני מצדיע לכם על הנצחון, בעיקר על המשחק היפה" התמיא אבי לקבוצה.

נועם היה מאושר. הוא הרגיש שמילא את תורנותו יפה. אך תחושת הכעס על יוסי לא עברה ממנו והיא ליוותה אותו במשך שבוע ימים! רונן, אחד החברים הרגיש זאת. הוא ניגש לנועם ודבר אתו.
"נועם, מה שלומך? הרשה נא לי שאלה קטנה. אני רואה עליך תחושת שמחה מהולה בצער. מדוע?"

"רונן, ראשית תודה שניגשת אלי. חיכיתי שמישהו מכך ירגיש בהבעת הפנים שלי ויפנה לדבר אתי. ודאי שאני וכולנו שמחים על ההצלחה בתחרות, אבל קשה לי להשתחרר מהיחס של יוסי לכל העניין."

"נועם, אני חושב שאתה טועה. יוסי הוא חבר אחראי. בדרך כלל הוא מופיע לכל האימונים. הפעם הוא הרגיש שזה מיותר לו. אנחנו יכולים להבין אותו, הרי הוא כל כך טוב בכדורסל! את רוב ה'סלים' הוא מכניס, ולכן נראה לי שלא נכון להקפיד עליו. תרשה לי להתקשר אליו בשמך ולבקש שניפגש שלשתנו. בסדר?"

"לא קל לי. הרשה לי להשיב לך בעוד יומיים."

"בסדר, נועם. יש לי רק בקשה קטנה. התייעץ נא עם מישהו בנושא."
נועם החליט להתייעץ עם אבי, המורה לספורט.

"נועם, אני חושב שרונן צודק. גם אני מכיר את יוסי ועוקב אחרי התנהגותו בקבוצה. לדעתי הוא בהחלט אחראי, וצריך להבין אותו כשהוא אומר שהאימון מיותר לו. בדיעבד, אני מקווה שנוכחותי באימונים הייתה לטובה, כך שאתה לא צריך להקפיד עליו."

"רונן, שמע נא. התייעצתי עם המורה אבי. הוא שכנע אותי שאתה צודק. אין בעיה, אתה יכול לתאם פגישה עם יוסי."

הסיפורים נלקחו מתוך האתר "מידה טובה", נערך על ידי שרית פולק

הפגישה תקיימה. יוסי היה נבוך.
"לא חשבתי שגרמתי לך צער כה גדול..."
"להיפך, אני מרגיש שדרשתי ממך משהו לא בסמכותי..."
"יוסי ונועם. אני חושב שהבנו את העניין. בואו נבקש מחילה הדדית ונשכח מהעניין" סיכם רונן.
יוסי ונועם התפייסו, התחבקו והודו שניהם לרונן על מבצע הפיוס שלקח על עצמו וביצעו בהצלחה!

שאלות

1. מי בסיפורנו נעלב ומדוע?

2. מה יזם רונן? האם הצליחה יוזמתו?

3. איך הייתם מגיבים לטענת יוסי שהוא לא מוכן להגיע לאימון?

4. האם גם אתם זכיתם לא לנטור טינה, כעס בלב?

מצאו במילון את המילים הבאות וכתבו את פירושן:

א. רטן-

ב. מחילה-

ג. פיוס-

ד. סמכות-

מי בנה את שכונת נפאל ברמלה?

בשנים האחרונות גברה העלייה ממדינות רבות ומדינת ישראל נזקקה לכוח אדם רב כדי להתגבר על מצוקת הדיור. פתרון נדיר ולא צפוי נמצא בשנה האחרונה.

"אבא, חזרת אתמול מנפאל. ספר לנו על חלקך בחילוץ הנפגעים" אבא דוד הוא חבר ביחידת החילוץ של צה"ל - יחצ"א (=יחידת חילוץ והצלה ארצית) כשהייתה רעידת אדמה בעוצמה רבה בנפאל, ישראל נחלצה לסייע בכל מה שאפשר. דוד השתתף בפעולות החילוץ ושהה שם מספר שבועות.

"יואב, אני מבין את הציפייה שלכם לסיפורים משם. ברשותכם, אדחה את זה לעוד מספר ימים. פשוט עלי להתאושש מהמראות הקשים שראיתי שם."

"יואב, מה אבא אמר לך?" שאלו האחים את אחיהם הגדול כשהם דרוכים לשמוע רק באיזו שעה אבא יתפנה לספר.

"חבר'ה, צריך להבין מה שקרה שם. אנחנו לא יכולים לדמיין את המראות שאבא ראה. אני חושב שהיינו צריכים לשאול אותו תחילה איך הוא מרגיש מכל הפעילות הקשה ורק אחר כך לבקשו לספר" הגיב יואב

לאחר מספר ימים, ביום שלישי, לאחר ארוחת הערב כינס יואב את הילדים וגם אמא נעמה ישבה אתם בסלון.

"זהו, עכשיו אני מסוגל יותר לדבר על מה שהיה שם, אבל גם עכשיו אל תצפו שאסכים להשיב על כל שאלה, פשוט כי יש שאלות שקשה להשיב עליהן." פתח יואב

"המשלחת כולה עסקה בשלושה תחומים: הצלת נפגעים מתחת ההריסות, ריפוי פצועים בבתי חולים שהקמנו שם וסיוע אנושי כללי למי שהצליח לשרוד. אני הייתי בקבוצת הסיוע האנושי."

"מה עשית שם? האם הצלחת לעזור למשפחה לחזור לביתה?"

"כן, בדיוק זו היתה המשימה שהייתי אחראי עליה. למרות הרעידה הקשה שבה נהרסו מאות בתים, נשארו מעט בתים שבכל בית נהרס רק חלק ממנו, קיר או תקרה חלקית. מאחר ואני עוסק בשיפוצים, נעזרתי בידע שצברתי ובעזרת חומרי בנין שהצלחתי להשיג שיקמנו, 2 חברים ואני, בסך הכל עשרה בתים שנפגעו ובני הבית יכלו לחזור אליהם." תוך כדי דבור, שלף יואב מכיסו את מכשיר הסמרטפון והראה למשפחה תמונות. "אלה תמונות של בתים ששיפצנו. בתמונה נראים בני הבית מצולמים בפתח ביתם אתנו"

"וואו, אבא, כמה זה חשוב! כל הכבוד לכם. מי יודע מתי היו זוכים להיכנס חזרה לבתיהם לולי הסיוע שלכם" הגיבו הילדים בהתרגשות ובתחושת גאווה.

"אני רק רוצה שתזכרו שזה לא היה הסיוע העיקרי של מדינת ישראל. מאות רבות של מטופלים הגיעו לבית החולים שהקימה יחידת החילוץ ובאתר 'טבע הדברים' ניתן לקרא את הדיווח הבא: 'בנפאל טופלו כ-1,600 בני אדם. סביר להניח שכל האנשים שהגיעו לבית החולים לא היו שורדים אלמלא הטיפולים', לכן את ההערכה הרבה יש ליחס ליחידה הרפואית."

עברו שנתיים מאז האסון הנוראי וממשלת נפאל החליטה לגמול טובה למדינת ישראל. ברור היה להם שתמורה כספית לא תסכים מדינת ישראל לקבל, לכן החליטו להציע הצעה מיוחדת. להצעה הבאה הגיעו אחרי בדיקת צרכים, על ידי אנשי מקצוע מתחומים שונים שנשלחו למדינת ישראל.

"הלו, שלום. כאן נציג משרד החוץ של ממשלת נפאל." פתח הנציג הנפאלי את דבריו בשיחתו עם נציג משרד החוץ הישראלי. "ראשית, אנו מברכים אתכם על הגידול באוכלוסין אצלכם. האם אתם מצליחים להדביק את קצב העליה בסיפוק דירות לעולים?"

"תודה רבה על ברוכותיכם. שמחים שהשתקמתם וחזרתם לתפקוד מלא של משרדי הממשלה. אכן, מגיעים כל חודש עולים חדשים ואנו מתחילים להרגיש מצוקת דיור. אך, מדוע אתה מעלה נושא זה?"

"בימים אלה מבקרים במדינתכם נציגים שלנו ששלחנו אותם לבדוק צרכים שלכם. נשמח מאד לעזור לכם בנושא."

"וואו, תודה גדולה ביותר. מאחר ויש לנו משרד מיוחד המטפל בנושא הדיור, אפנה אותך אליו, ברשותך"

"הלו! האם הגעתי למשרד הבינוי והשיכון?"

"נכון, מי האיש בבקשה?"

כאן מדברים ממשרד החוץ בנפאל. הכנו לכם מאה עובדים מוכשרים בכל מקצועות הבניה, שבעוד שבוע ימים יגיעו אליכם לסייע בבניית הדירות לעולים הרבים שאתם קולטים"

"תודה רבה לכם, אנחנו ממש נרגשים מעצם החשיבה היפה שלכם עלינו בימים אלה"

"לנו זו זכות והזדמנות טובה לגמול לכם על הצלת כ-1600 איש שהיו עלולים למות וכן על שיפוץ עשרה בתים בסמוך לאיזור האסון".
צוותי הבניה הגיעו ארצה ומייד שובצו בבניית הדירות הם אכן התגלו כמקצועיים, כל אחד בתחומו, השתלבותם במערך בניית הדירות בשכונה החדשה ברמלה הביאה לסיום הבניה שלושה חדשם לפני המועד המתוכנן. בסך הכל נבנו 100 יחידות דיור.
לרגל סיום הבניה וכניסת העולים לדירותיהם, הוזמן ראש העיר לחנוך את הדירות. המעמד היה מרגש ביותר הן מכך שלעיר רמלה נוספה שכונה חדשה שכל דייריה עולים חדשים, והן מכך שחלק נכבד מהבניה התבצע על ידי נפאלים שבאו ארצה בהתנדבות, כגמול להצלת הנפשות מאסון רעידת האדמה בנפאל, בחינת "מידה כנגד מידה".
"עולים יקרים, ברוכים הבאים לארצנו ולעירנו" פתח ראש העיר. "שמחים ומתרגשים אנו על עלייתכם ארצה ובעיקר על שבחרתם לגור בעירנו, ובדירות אלה ישנו חותם מיוחד - חותם נפאלי. בבניית הדירות האלה השתתפו 100 עובדי בנין מקצועיים שהתנדבו לבא אלינו ולסייע במשימה. אני מבקש להודות להם בפני הצבור הגדול שהיאגצ הנה, ולאחל להם אריכות ימים ואפס רעידות אדמה. בהזדמנות זו אני מתכבד להכריז על שם לשכונה עליו החלטנו בישיבת מועצת העיר. שם השכונה יהיה 'שכונת נפאל' כאות הוקרה וכזכרון לידידינו הנפאלים על עזרתם בבנייה".

שאלות

1. מה הייתה תרומת צוות הבניה הישראלי לנפאלים?

2. מה הייתה תרומת הנפאלים למדינת ישראל?

3. היכן מתגלה הערך "מידה כנגד מידה" בסיפורנו?

4. האם גם אתם נפגשתם עם תגובה שנעשתה בעיקרון זה - "מידה כנגד מידה"?

שר החינוך הכריז: היעד הבא - קידום אישי

לשר החינוך מר עזרא כהן יש נואה מעניין - ביקור חדשי באחד היישובים. ביום זה הוא סוקר את הנעשה במוסדות החינוך של אותו יישוב. לביקור זה מתלווה אליו צוות מקצועי העומד לשיירות השר ברישום הערות שונות. בשובו למשרדו מנתח הוא את התוצאות ומתייחס בהתאם. הסיורים של השנתיים האחרונות הביאו אותו למסקנה מהפכנית.

"אנחנו מקדמים בברכה את בואו של שר החינוך ליישובנו" כך פתח ראש העיר נתניה את דבריו בסוף יום הביקור של השר, בישיבת סיכום בה נוכחו, בין היתר, מנהלי מוסדות החינוך שביישוב. "כבר עשרים שנה אני זוכה לכהן בתפקידי כראש עיר, אך זו הפעם הראשונה ששר חינוך מבקר בעירנו. חשובה לא פחות מהביקור עצמו, היא המטרה והסיבה לביקור. תודה לך השר ונשמח לשמוע ממך את התרשמותך מהביקור שקיימת"

"ברשות ראש העיר, אבקש תחילה להודות לכל המנהלים שהגיעו הנה ודרכם לצוותי ההוראה במוסדותיהם, על הזכות שניתנה לי ולנלווים אלי היום להציץ בעשייה החשובה שלכם כאן. רשמנו לעצמנו הערות והארות במהלך הביקור ונקיים התייעצות במשרד ביחס להשלכות" כך סיכם השר את הביקור כשהוא רומז להישגים שראה, אך גם לדברים הטעונים שיפור. "צוות יקר, בוקר טוב." פתח השר את הישיבה במשרדו. "כהרגלנו מדי חודש נשב גם היום על דו"ח הביקור, והפעם - בעיר נתניה"

"אדוני השר", פתח איש צוות ואמר: "שמתי לב שבמהלך ביקורך באחד מבתי הספר התעכבת יותר מהזמן הרגיל. אתה שוחחת עם קבוצת תלמידי תיכון. תוכל לשתף אותנו בתוכן השיחה, בבקשה?" "ודאי, לשם כך הרי התכנסנו. ובכן, השיחה התמקדה ביחס התלמידים לבית הספר. אני חייב לומר לכם שהדברים ששמעתי מהם, הדאיגו אותי. הם אמרו שאינם אוהבים את בית הספר, אין הכוונה למורים. להיפך, המורים דוקא מאד מוערכים על ידם, אלא את האווירה המלחיצה שבה הם לומדים. המילה שהם שומעים הכי הרבה היא - 'תעודת-בגרות'."

"כבוד השר", פתח חבר אחר מהצוות את דבריו. "לא צריך ללכת רחוק, יש לי עדות קרובה משני ילדיי. ההישגים הלימודיים שלהם גבוהים, ובכל זאת גם הם לא אוהבים להגיע לבית הספר מהסיבה הזאת. הם אומרים לנו שהמורים תובעים מהם הישגים גבוהים במבחנים ומציינים לשבח רק את מי שהגיעו לציון 90 ומעלה."

"חברי היקרים" אמר השר "אני מבקש לידע אתכם שתלמידים אלה הם לא היחידים. כמוהם שמעתי תגובות מעוד שני בתי ספר בנתניה. לאחר כשנתיים בהם אני מסייר בבתי הספר הגעתי למסקנה. מסקנתי היא שחובה לבצע שינוי מהפכני בענין תעודת הבגרות" "סליחה, מהי כוונתך? אולי לצמצם את היקף הדרישות הלימודיות ואת רמת המבחנים?" "לא, זו לא דרך להתמודד עם היחס השלילי לבית הספר. ישנה בעיה שורשית שבה צריך לטפל. הבעיה היא בהגדרה מהי 'בגרות': האם היא ציון ממוצע 9-10 או בגרות מידתית ערכית. האם אנחנו מגדלים ידענים, או בעלי מידות שיש להם גם ידע מרשים. דעתי היא, כמובן, שההגדרה השנייה היא הנכונה."

"מהו בעצם השינוי המעשי בתכנית הלימודים ובבחינות הבגרות עקב תפישה זו?" שאלו חברים "בחינות בגרות ימשיכו להתקיים, לדעתי, אך יהיה בהן חלק משמעותי האמור להעריך מידתית את התלמידים" "מימי לא שמעתי על כלי המודד ערכית את האדם, מה רמת הכעס שלו, מידה הנדיבות וכו' " הגיב אחד החברים.

"אני מבין את פליאתך, אך דעו לכם שיש לי תכנית מגרה ללימוד מידות וערכים בבית הספר היסודי והתיכון. היא לא תצא לפועל כל עוד לא קבלתי את הסכמת ראש הממשלה. וגם לאחר הסכמתו, צריך להבין שמאחר ומדובר בהצעה מהפכנית, יקח זמן לציבור המורים וההורים לעכל את הדבר" "ואיך תגיב לביקורת שתישמע מפי הורים או מורים, כמו: 'אתה מסכן את עתיד ילדינו בדרכם בחיים'"

"שמעו נא חברים. נבחרתי לשמש בתפקיד שר חינוך ולא שר מדע. אחריותי הראשונה היא להצמיח בני אדם ערכיים, ובנוסף, לדאוג להכשרתם התיכונת והמקצועית. מי שינהיג את המדינה בדור הבא וגם יצליח הם אלה שגדלו על אהבת העם והארץ, ישירים בהליכותיהם וכו'. אלה גם ידעו להתמודד יפה עם קשיים כלכליים אם ידרשו."

שר החינוך מר עזרא כהן הושיב צוותים מתאימים לכתיבת התכנית לכל דרישותיה. שם התכנית - "בגרות אישית". בהמשך, קבע מועד פגישה עם ראש הממשלה והגיש לו את התכנית.

"עזרא יקירי, ישבתי וקראתי בעיון את תכניתך 'בגרות אישית'. ניכר כי השקעת בה עם צוותך ימים ושעות. נראה לי שזו מסקנה מתבקשת נוכח ממצאיך הקשים בביקורך בבתי הספר. אני מאשר לך לצאת לדרך עם תכנית זו. נאחל למדינת ישראל עשור טוב יותר עקב המעבר מ'תעודת בגרות' ל'בגרות אישית' שתוצאותיה יהיו לא רק יחס נכון לבתי הספר, אלא בוגרים יותר ערכיים ומידתיים." הגיב ראש הממשלה.

שאלות

1. מה הטריד את שר החינוך בשיחותיו עם הנערים?

2. האם לא אהבו התלמידים את המורים, או משהו אחר בבית הספר? פרטו.

3. מה באמת צריך להיות חשוב יותר באישיות של האדם, הידע או ההתנהגות? נמקו את תשובתכם.

4. למרות היותכם צעירים מהנערים בסיפור, נסו לראות בעיניכם מה בעיני המורים שלכם חשוב יותר?

5. " הם אומרים לנו שהמורים תובעים מהם הישגים גבוהים במבחנים ומצינים לשבח רק את מי

שהגיעו לציון 90 ומעלה." - מה פירוש המילה תובעים? במשפט?

משחק הכדורסל שהופסק באמצע

"באיזו שעה נפגשים במוצ"ש הבא?" שאל ג'ד את אורי בסיום המשחק השבועי. קבוצת הכדורסל של שכונת "מעוז" נפגשת מדי שבוע במוצ"ש למשחק משחרר. הם לא משתייכים לקבוצת "מכבי" של העיר. פשוט, כיף להם לשחק יחד ובכך גם להיפגש. הם למדו יחד בבית הספר "נועם" ונחמד להם להמשיך את הקשר בדרך זו.

"ניפגש בשעה 20:30. חברה, השתדלו נא לדיוק" השיב אורי לג'ד ולכולם. הקבוצה נפגשה במוצ"ש הבא. המשחק התנהל בתחילתו כרגיל, עד ש...

"אתה שומע את הרעש?" שאל ג'ד את חברו במהלך המשחק. וכשהוא לא התיחס לשאלתו, מיהר לאורי ראש הקבוצה: "נראה לי שזהו רעש של פריצת מים מצנור השקיה. מה עושים?"

שריקה ממושכת להפסקת המשחק, השמיע אורי.

"חברה, יש כנראה פריצת מים מצנורת ההשקיה שבגן הסמוך. ג'ד ואני קופצים לראות מה קרה. תוכלו לנוח ביתיים" הכריז אורי.

ג'ד ואורי נגשו לגן הצבורי הסמוך, למגרש הספורט. אכן היתה זו פריצת מים מאחד הצנורות. "מה עושים? יש לך רעיון?" שאל אורי את ג'ד

"פשוט, נתקשר ל 166 - מוקד החרום של העיריה"

"ג'ד, שים לב הזרימה די חזקה. נראה לי שאתה תתקשר אליהם ואני אנסה לעצור בכל זאת את זרימת המים"

במקביל להודעה הטלפונית של ג'ד, ניגש אורי לאחד ה"צפרדעים" - מיכל האשפה הסמוך וחיפש חתיכת חבל.

"יופי, מצאתי משהו. לא בדיוק מה שרציתי אבל מספיק טוב כדי להיעזר בו. הישגת את המוקד העירוני, ג'ד?" כך אורי.

"כן, ענו לי מיידי. הבטיחו לי לשלוח בהקדם צוות חירום לטפל בבעיה."

תוך כדי הבירור שעשה אורי עם ג'ד, הספיק אורי לעצור את הזרימה. הוא כופף את צינור הפלסטיק שממנו פרצו המים ולקשור את הקצה בחבל שמצא.

"אורי, כדאי שתשים על הכפל של הצינור שקשורת את האבן הזאת, כי העוצמה של הזרימה חזקה ולא די בקשירה שלך."

אורי וג'ד נגשו לאבן גדולה שהיתה בסביבה, הרימו אותה יחד והניחוה על כפל הצינור. ביתיים הגיע הצוות שנשלח מהמוקד העירוני.

"וואו, מדהים! מי אתם? איך הגעתם לכאן?" שאלו העובדים בפליאה גדולה את אורי וג'ד.

"שיחקנו עם חברים במגרש הסמוך, ולפתע שמענו רעש שמקורו היה בזרימת המים כאן. החלטנו לנסות לעצור את הזרימה."

"כל הכבוד לכם על האכפתיות".

העובדים תקנו את הצינור בכלים שהיו בידיהם. אורי וג'ד חזרו לחברים והמשיכו את המשחק. למחרת, החליטו עובדי העיריה לספר את מה שראו למהל מחלקת שפ"ע (=שיפור פני העיר). "הנערים האלה ראויים לתעודת הוקרה על אזרחות טובה. אספר זאת לראש העיריה."

אורי וג'ד הוזמנו ללשכת ראש העיר.

"נערים יקרים. אני שמח לגלות שבעירנו יש נוער רציני שאכפת לו מהסביבה שלו ולא רק מעצמו. אני מעריך מאד את מה שעשיתם באותו מוצ"ש."

"תודה לך כבוד ראש העיר על המחמאה. אבל, רצינו לומר רק שאיננו מבינים מה המיוחד במה שעשינו. נראה לנו שזו חובה בסיסית של כל תושב שנפגש עם בעיה כזו." הגיב ג'ד

"ביהדות" הוסיף אורי ואמר "ישנה מצווה הנקראת 'השבת אבדה' והיא מתייחסת לא רק להתזרת חפץ למי שאבד ממנו, אלא גם להצלת רכוש של חבר שניזק. אם כך ברכוש פרטי, ודאי שברכוש צבורי האחריות להצלת רכוש גדולה יותר"

ראש העיר התפעל מאד משני הנערים והעניק להם תעודת הוקרה.

החלום המתוק שחלם אבא

שכונת "עמישב" היא שכונת עולים הממוקמת בדרום העיר רמלה. היא מאוכלסת ברובה במשפחות עולים מכמה ארצות. משפחת ארצי הגרה בשכונה, היא משפחה ישראלית ותיקה וכמוה עוד חמש משפחות בשכונה.

"שוב הגיעה המשטרה לשכונה?! מה קרה הפעם?" רטן בכעס אבא ירון, בראותו את נ"ידת המשטרה כששב הביתה מעבודתו.

"נכון, שוב פרצה מריבה בין ילדים בגינה הצבורית. ההורים של כל אחד מהם נזעקו להגן על ילדיהם והתוצאה לא אחרה לבא - הריב הקטן שפרץ בין הילדים התלבה לסערת רוחות וקללות בין המבוגרים" דיווחה לו רונית אשתו.

"מה עושים עם המתח הגדול שבין העדות? הלא מסיבה זו הסכמנו להישאר בשכונה, וויתרנו על רכישת דירה בשכונת 'גן הוורדים' החדשה" המשיך לרעום ירון לילה בא. כולם פנו לישון את שנתם: מי מעייפות יתר, מי פחות, ומי מפני שכבר מיצה את מה שרצה לעשות היום.

"בוקר טוב, אבא, איך ישנת אחרי סערת אתמול?" שאל איתן את אביו ירון.
"יפה שאלת. הפעם לא תשובה שגרתית בפ. הפעם יש לי סיפור על חלום מתוק שחלמתי".

"וואו, אני אקרא גם לאמא ולכל האחים לשמוע".
"בהחלט, נראה לי שיש לי גם מה לומר על החלום הזה".

למרות השעה הדחוקה - לקראת יציאה מהבית של כל אחד, מי לבית הספר ומי לעבודתו, ראה אבא ירון חשיבות בעיכוב כולם לשמוע את סיפור חלומו.

"ובכן, כמובן נושא החלום היה האירוע שהיה אתמול בגינה הצבורית, אך לא התמונות הכואבות שראיתם, אלא משהו אחר..."

"בחלום, אני נמצא בגן הצבורי. מסביבי עשרות מילדי השכונה שרובם עולים. לפתע מגיע איש עם מאור פנים, פשוט בלבשו, בידו גיטרה והוא הולך ומתקרב אלינו תוך כדי שהוא שר ומנגן את השיר 'הנה מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד'."

הילדים והאמא מקשיבים לכל מילה ואז שאלו: "ומה אתה עושה ברגע זה?"
"לא הספקתי לשאול אותו לשמו וכבר מצאתי את עצמי מושיט לו יד ויחד שנינו פורצים בשיר

ובנגינה, ולאט לאט נוצר מעגל אחד גדול מכל הילדים שהיו שם"
"ומה עוד היה בחלומך?"

"זהו, בריקוד הנעים הזה הסתיים החלום"

"וואו, בהחלט מדהים! אבא, מה אתה מרגיש עם חלום כזה?"

"לא הספקתי הרבה לחשוב מאז שקמתי, אבל דבר אחד ודאי עלה בדעתי. עלינו הישראלים לחשוב על פעילות חיובית שתביא להפחתת המתח בין העדות"

הילדים ואמא רונית שהקשיבו לכל מילה של אבא ירון, יצאו כל אחד לדרכו עם המסר של אבא לחשוב על רעיון שיביא לשלום בית בין העדות. באמצע היום התקשרה אמא לאבא.

"ירון, שלום, חשבתי על רעיון, מצניין איך הוא נראה לך. הדמות מאירת הפנים שראית ששר וניגן, הזכירה לי את ר' שלמה קרליבך ז"ל. נראה לי שפשוט צריך ללכת בעקבותיו ולקרר לבבות, תוך שידור אהבה גדולה לכל יהודי."

"וואו, איזו טלפתיה בינינו. גם אני חשבתי על רעיון כזה. גם אני ראיתי בדמות האיש את ר' שלמה קרליבך. השאלה היא איך עושים את זה"

"תגיע הביתה ונדבר"

ירון הגיע הביתה שמח על הרעיון שהגו אשתו הוא. הוא הזמין את הילדים לשולחן וסיפר להם על השיחה שהיתה בינו לבין אמא.

"אבא ואמא, יש לי רעיון" פתח איתן "נארגן לילדי השכונה מסיבות יום הולדת בהן ישתתפו ילדים מכל העדות שיום ההולדת שלהם הוא באותו שבוע"

"יפה מאד איתן" הגיב אבא "אני אפנה למנהל המתנ"ס ונתכנן יחד את המסיבות האלה"

"ילדים חמודים, ישבתי עם מנהל המתנ"ס. הוא שמח על הרעיון ולקח על עצמו את כל הוצאות המסיבות. הוא רק מבקש שכל אחד מכם יכין רשימת ילדים בני גילו שיום הולדתם קרוב. מתוכננות

בשלב זה שלש מסיבות - לגילאי 8, 9, 10. לאחר שלש מסבות אלה נחשוב על פעילויות נוספות"

המסיבה הראשונה לילדי גיל 8 התקיימה בהשתתפות ההורים. העדות אליהם משתייכים הילדים היו: בני מנשה, עולי אתיופיה ועולי רוסיה. ההורים התרגשו מאד וכך גם ילדיהם. מי שהכי שמח היה ירון שיזם את הרעיון והביא להגשמתו.

יומן התלמיד המיוחד שחילקו השנה

בית הספר על שם ש"י עגנון בטבריה ידוע כבית ספר מוביל בתחום החינוכי. מנהלת בית הספר, יפעת, שפתחה כעת את השנה העשירית בניהול בית הספר, לא נכנסת לשגרה כלל. "תלמידים יקרים, שלום. השנה הורכם הוסיפו עוד עשרה ש לרכישת יומן התלמיד של בית ספרנו. את היומן תקבלו בכתותיכם מידי המחנכות, לאחר הסבר קצר על תוכנו" הכריזה המנהלת יפעת במעמד פתיחת שנת הלימודים.

נועה, תלמידת כיתה ו', הגיעה הביתה והודיעה להורים את דברי המנהלת. לאימה, הדסה, היתה הסתייגות ובקשה לדבר עם המנהלת.

"יפעת, שלום. אבקש סליחתך. לא ידענו על כך, ורכשנו יומן מהחנות לצידו לימודי עם יתר הציד הנדרש. בכלל, מה לא טוב ביומן רגיל?" פנתה הדסה במעט טרזניה.

"הדסה, הקשיבי נא. ראשית, עלי להזכיר לך שההודעה על רכישה מרוכזת של יומן לתלמיד ואף במחיר מסובסד היתה במכתב שקבלתם בסוף השנה שעברה. ביחס לעצם ההחלטה על יומן מיוחד, יהיה קשה לי להסביר לך בטלפון. את מוזמנת להגיע לבית הספר, ברצון רב אסביר לך את השיקולים וגם אכיר לך את תוכנו."

הדסה הגיעה בתיאום לבית הספר.

"שלום לך הדסה. ראשית מצטערת שלא ידעתם. שוב אומר שההודעה על כך נמסרה גם בתחילת החופש, אולי לא שמתם לב אליה, כי היא אמנם חריגה. בכל אופן, הרעיון עלה בסוף שנת הלימודים הקודמת. ישבתי עם הצוות החינוכי וחשבנו מה עשוי לזרז את התלמידים בעמידה בזמנים ובכללי התנהגות בסיסיים של בית הספר, כי איננו מעוניינים להמשיך בענישה ולא באיומים. היה דיון מעניין בצוות והגענו למסקנה שילדים צריכים תזכורות מול העיניים. לא די בכך שאומרים להם פעם או פעמיים, אלא כדאי שהוראות יהיו לנגד עיניהם. עכשיו, את מוזמנת לפתוח את היומן ולראות את המיוחד שבו"

"אני רואה שכל יום מתחיל בשעת השכמה - 7 בבוקר, בהמשך - לוח הצלצולים של בית הספר, ופתגמים על חשיבות הסדר והנקיון, אבל גם סיפור לכל יום. הבנתי מדוע הכנסתם את התזכורות ביומן, אבל האם יש גם לסיפורים תפקיד בהשגת המטרה?"

"בהחלט, רצינו שיהיה משהו שימשוך את התלמיד לפתוח את היומן מדי יום. ילדים אוהבים ספורים, כידוע, לכן היה זה רעיון מצוין להוסיף סיפור לכל יום."

"מעניין מאד. עכשיו אני מבינה גם מדוע הסיפורים צמודים לתזכורות ואפילו מפוצלים בין הפסקאות, כך שקריאת הסיפור כולו מחייבת קריאת כל התזכורות."

הדסה שיבחה את הצוות החינוכי על היוזמה הייחודית. לאחר מספר ימים התקשרה למנהלת ובפיה סיפור מעניין.

"יפעת, שלום. אני חייבת לספר לך משהו מרגש. בתחילה לא ייחסתי חשיבות מיוחדת לסיפורים. חשבתי שצרכתם אותם יותר כדי למשוך את התלמידים לקראת התזכורות. אך בתנו סמדר גילתה שם סיפור מעניין. היא הקריאה אותו ליד שולחן השבת וכולנו נהננו מהסיפור."

"אולי תזכיר לי במה הוא עוסק?"

"הסיפור הוא על תלמיד שהיה רגיל לאחר לבית הספר ובעזרת אב הבית שינה הרגלו. אב הבית פשוט פנה אליו יום אחד וביקש שבכל פעם שהוא מגיע מספר דקות לפני השעה 8 שיגיע אליו כי הוא זקוק באותם רגעים לעזרה - לפתוח את הכתות. אותו תלמיד ראה בעזרה לאב הבית מצווה חשובה והשתדל מאותו יום להגיע לפחות רבע שעה לפני הזמן."

"הדסה, צודקת. אני שמחה שנהנתם במשפחה מהסיפור. אבל דעי לך שכל הסיפורים נבחרו בקפידה. כולם ספורים חינוכיים הלקוחים מחיי הילדים בבית או בבית הספר. מאחלת הצלחה לכולנו במשימת החינוך, המשימה החשובה ביותר בחיים, לדעתי."

"מסכימה אתך. מאחלת גם לך."

איך השתקמה משפחת כהן?

"אמא, בעוד שבועיים מתחילה שנת הלימודים ועדיין אין לי ילקוט..." הביעה לאה את צערה בפני אימה רות.

"אל תדאגי, יהיה בסדר, לאה" השיבה אמא, ובלבה שמורה הכוונה להפתיע את כל חמשת ילדי המשפחה בילקוטים חדשים.

משפחת כהן ברוכת ילדים היא וגם ברוכת כשרונות ותושיה. האם אמנם לא יוצאת לעבודה לפרנסת ביתה. מי שעושה זאת הוא האבא משה. עסוקה היא בניהול הבית ובחינוך הילדים - חמישה, שהפרשי הגיל ביניהם קטנים. עד השנה האחרונה הועברו הילקוטים לשימוש חוזר מילד לאחיו, ואילו השנה גמלה החלטה בלבה של האמא לאה להפתיע את כל ילדיה ולקנות לכל אחד ילקוט חדש. אבל מניין הכסף? שאלה כל כך במקומה, אך, אל דאגה...

מתברר שמצבה הכלכלי של משפחת כהן היה בעבר מאד קשה. במשך שלש שנים ראשונות לנישואי לאה עם משה, חיו אמנם בכבוד. היתה להם חנות קטנה למכשירי כתיבה, ממנה התפרנסה המשפחה. ההכנסות החודשיות היו מכובדות, אך עם הזמן הצטברו חובות הלקוחות לסכומים גדולים. פשוט, אנשים קנו ולא שלמו! לא היתה ברירה, אלא למכור את החנות ולחפש מקור פרנסה אחר. המצב בבית הלך והחמיר. אין פרנסה, אין במה להאכיל את בני המשפחה! מצבם הקשה

הגיע לידיעת מנהל ארגון החסד "יד עזרה". מיד הושטה להם עזרה משמעותית במנות מזון קבועות ומסודרות. משפחת כהן נחשבת למשפחה מכובדת מאד בשכונה. אמנם לא היתה ברירה

וחייבים היו לקבל את העזרה הזאת, אך הדבר גרם להם בושה וצער רב! ההורים לא הסכימו להשלים עם המצב החדש בו הם הופכים למשפחה נזקקת. הם חיפשו בקדחתנות עבודה כלשהי. הם מצאו עבודה משותפת לשניהם - ניקוי משרדים - עבודה שמתאפשרת לביצוע בלילות, ואילו ביום האם יכלה לטפל בבית ובילדים. מצב זה נמשך כשנה בלבד, עד שהאם לא יכלה עוד לעמוד במאמץ הפיזי ונשארה בבית למלא את תפקידיה העיקרי במסירות ובאהבה. האבא משה המשיך עוד שנה בעבודות הניקיון, עד שמצא עבודה מסודרת כאב בית בבית ספר.

"מה את אומרת, רות, על המצב שלנו?" שאל יום אחד משה את אשתו "למה אתה מתכוון? השאלה שלך לא ברורה לי כל כך"

"פשוט, מה את חושבת על הגלגול שאנחנו עוברים, ממצב מכובד של החזקת חנות ופרנסה יפה, למצב בו נזקקנו לעזרה ועד שב"ה התחלנו להתאושש?"

"משה, אני עדיין לא מבינה אותך, אבל בעצם אני כן מבינה...אתה אולי מתכוון לשאלו 'מדוע?'. כלומר, לא מה אני חושבת, אלא מדוע בכלל קורה לנו מה שקורה..."

"ילדים חמודים - הפתעה! על המיטה של כל אחד מכם מונחת הפתעה מאבא ואמא." הכריזה רות.

"וואו" קראו כולם בזה אחר זה. "כמה כסף השקעת, אמא, בקניה הזאת!" "נכון, ילדים חמודים. כל הילקוטים עלו אלף ₪. אבל זכינו ובמשך השנים חסכנו למטרה החשובה הזאת."

משפחת כהן חזרה לאט לאט למצבה הכלכלי הטוב. עזרו לה גופים שמעניקים ייעוץ כלכלי חינוך למי שמעוניין בכך. לאחר שנה להתאוששותם הכלכלית, קיימו סעודת הודיה.

שאלות

1. האם באמת לא הבינה לאה את שאלת בעלה? הסבירו

2. מה רצתה לאה ללמד בכך שדייקה בשאלה - "מדוע" במקום "מה את חושבת"?

3. מה למדנו מהסיפור בענין הסיבה לעוני?

4. "משפחת כהן ברוכת ילדים היא וגם ברוכת כשרונות ותושיה."- הסבירו את פירוש המשפט על סמך הסיפור שקראתם. הביאו דוגמא מתוך הסיפור לכל אחת מן המילים המודגשות.

4. כיצד הצליחו להתאושש משפחות כהן מהמצב הכלכלי הקשה?

"מי זכתה בתואר 'אם השנה'?"

"קשה, אבל כדאי. קשה, אבל משתלם" למה את מתכוונת מיכל?
"אמא, אני רואה אותך ולפעמים רוצה לומר לך: 'די, תוותרו על חברותך בוועד הגרעין. אבל מייד חוזרת בי וחושבת שזה כדאי למרות שזה קשה'.
משפחת כהן הצטרפה לגרעין 'הנגב הירוק' ששם לו למטרה להקים שלושה יישובים במהלך העשור הקרוב. האם, רעיה, התנדבה להיות חברה בוועד של הגרעין. למשפחת כהן ששה ילדים ותפקיד זה לא מאפשר מנוחה בלשון המעטה.

"אמא, טלפון מצפורה".
"אמרי לה שאני משוחחת עם הדסה בקו השני, הישיבה של הוועד תתקיים אצלנו בשעה שמונה בערב".

כך, כמעט בכל ערב, מקיימת רעיה שיחות עבודה עם חברות הגרעין והישיבות המתקיימות בביתם, הן לקראת עלייה לקרקע בעוד שלושה חודשים.

"ילדים חמודים, זהו, התקדמנו. אישרו לנו את המתחם של היישוב. נצא לראות את השטח בשבוע הבא ביום שלישי כל חברי הגרעין, כולל הילדים, כמובן"

"יש, אמא. איזה כיף! סוף סוף רואים את 'האור בקצה המנהרה' " הביעו הילדים את שמחתם משפחת כהן ארה בשלב זה ביישוב שדרות. הגרעין המיישב של היישוב הראשון במבצע "הנגב הירוק" מורכב מוותיקי הגרעין הקהילתי בשדרות שהגיע לשם אחרי גל ההפצצות שנורו על העיר. משפחת כהן היתה המשפחה הראשונה בגרעין הקהילתי שהגיע אז, ומאז היא בולטת כמשפחה מובילה בעשייה ההתיישבותית באזור.

"אמא, מי לדעתך תזכה השנה בתואר 'אם השנה' ?

"מיכל, ראשית, אני לא מבינה בזה כל כך. שנית, אם לתת תואר כבוד כזה למישהי מהיישוב, לדעתי צריך לתת את זה לסבתא הכי ותיקה בשדרות. כי בלעדי המשפחות הראשונות שהגיעו הנה לפני כשבעים שנה, לא היינו מגיעים אנחנו ולא היה צומח יישוב כזה גדול".

"אמא, שמעתי שבשנים הקודמות חילקו כבר את התואר לותיקי היישוב בכל שנה לאישה אחרת, אבל עכשיו חושבים על חברי הגרעין, שבכל זאת עושה מאמץ לקיים פעילויות לכלל היישוב."

"מיכל, בבקשה, זה לא מעניין אותי. חשוב לי גם שתפני לשיעורי הבית שלך..."

ועדה מטעם ראש העיר שדרות בדקה המלצה של חברות הגרעין להעניק השנה את התואר לרעיה. הם בקשו לבקר בבית משפחת כהן באחד מימות השבוע.

"כן, מי שם?"

"הועדה לבחירת 'אם השנה'."

"ברוכים הבאים. אין לי בעיה שתתארחו אצלנו. נשמח להכיר אתכם, אבל מה שנוגע לתואר כבוד, לא מדבר אלי. מצטערת."

"אין בעיה. כבר הגענו על פי המלצות חברותיך. אחרי הביקור נדבר יחד ונחליט בהתאם לרצונך" חברי הועדה שהו בבית כמחצית השעה. הם הבחינו בכל הנקודות שבהן שבחו החברות את רעיה: בסדר, בשקט, במשמעת, במדות הטובות שראו אצל כולם.

הועדה יצאה לדרכה וקיימה ישיבה בעירייה.

"נראה לי שאין מה להתלבט. פשוט מדהים היה לראות משפחה שמתפקדת כל כך יפה למרות העיסוק הרב של האם. במהלך הביקור שלנו היו שתי שיחות טלפון השייכות לתפקידה כחברת ועד, ואילו הילדים המשיכו לאכול את ארוחת הערב בשקט ובדרך ארץ". כך סיכמה יו"ר הועדה, הגברת צפורה.

"רעיה, שלום. כאן נציגת הועדה לבחירת 'אם השנה' ברצוני לבשר לך שנבחרת השנה לתואר זה. את מוזמנת לביקור במשרד ראש העיר לדברי הערכה. את התעודה תקבלי בטכס פומבי שיתקיים בעוד שבועיים באולם התרבות המרכזי." שוחחה בטלפון צפורה יו"ר הועדה עם רעיה.

"סליחה, אני לא מעוניינת בתואר זה. אינני רואה את עצמי מיוחדת מכל חברותי".

על רקע התנגדותה של רעיה, התדיינו חברי הועדה בנושא זה. הם החליטו לקבל את דעתה של רעיה והכינו תעודת הוקרה כללית לכל נשות הגרעין. בטכס הרשמי עלתה יו"ר הועדה וספרה את

התהליך שעברה הועדה עד לבחירתה את המועמדת. היא הכריזה את שמה, אך מייד ציינה

שמאחר ורעיה לא מעוניינת בקבלת התואר, אלא מעוניינת להביע את הערכתו של הצבור לעשייה של כלל חברות הגרעין, לכן שונה הנוסח של התעודה ללשון רבים והתעודה מוענקת לכל נשות

הגרעין "הנגב הירוק".

שאלות

1. כיצד באה לידי ביטוי חיבתה של רעיה לארץ?

2. ממה התרשמו חברי הועדה בביקורם בבית משפחת כהן?

3. "יש, אמא. איזה כיף! סוף סוף רואים את 'האור בקצה המנהרה' - למה הכוונה בביטוי - 'האור בקצה המנהרה'?"

4. מדוע שונה הנוסח של התעודה ללשון רבים והתעודה מוענקה לכל נשות הגרעין "הנגב הירוק"?

את מי מינה המנהל לשופט במשחק הכדורסל?

"אבא, בעוד חודשיים תתקיים תחרות בין שתי כתות ו' בבית הספר שלנו על ייצוג בית הספר בתחרות היישובית" סיפר נועם לאביו יוסי.

"אני מבין שזהו משפט הקדמה לבקשה שלך, נכון?..."

"נכון, אבא, איך ידעת?"

"בשמחה, אין בעיה, מהי בקשתך, נועם?"

"מהיום עלינו להתאמן גם אחרי הצהריים פעמיים בשבוע, בנוסף לשיעור השבועי בבית הספר"

"אין בעיה - קיבלת. אם תרצו, פעם אחת בשבוע אוכל להצטרף אליכם לעידוד. אתה יודע כמה אני אוהב לשחק כדורסל, רק במוצ"ש האחרון שיחקה הקבוצה שלנו מול הקבוצה של רמת גן וחזרתי כל כך מרוצה"

"ממה, אבא?"

"לא מתוצאות המשחק. דוקא הפסדנו בארבע נקודות, אבל האוירה במשחק היתה טובה, נקייה ממילים מיותרות, מחיכוכים - פשוט משחק לשם משחק, לחילוף עצמות ולבריאות"

"איזה כיף לשמוע את זה. חברים מספרים בכיתה על בעיות קשות שקורות במשחקים בחו"ל. אוהדים שמתפרצים למגרש ומכים את היריבים או צועקים על השופט. אצלנו, האוירה גם כן טובה. עכשיו אני חושב שאני גם מבין מדוע."

"מה אתה חושב, נועם?"

"הרי המורה שלנו להתעמלות הוא אחד השחקנים בקבוצה שלכם. פשוט מאד, המורה מעביר אלינו את האוירה הטובה הזאת. אני רוצה לספר לך משהו מדהים, אבא, בהקשר הזה"

"ספר, בבקשה"

"לפני כחודש ימים, באחד השיעורים פרץ ויכוח קשה במהלך המשחק בין שני תלמידים משתי הכתות. במקום לברר ולהמשיך את המשחק, המורה החליט להפסיק אותו לגמרי ולהזמין את השניים לבירור."

"מה הרגשתם אז? לא הפריע לכם שכולם נענשים בגלל שניים?"

"לא, אבא. הוא הודיע לנו מספר פעמים שהוא רואה בחומרה ויכוחים הגורמים למתח מיותר. במקרה כזה הכלל אצלו הוא שמפסיקים את המשחק"

"ומה אתה חושב על כלל זה?"

"אני מסכים לגמרי. לא שווה לשחק עם נזק חברתי כזה"

"נועם, מי אמור להיות השופט במשחק שלכם?"

"אינני יודע, המנהל כבר ימצא מישהו"

באותו יום התקשר מנהל בית הספר ליוסי וביקש ממנו להיות השופט במשחק שבין כתות ו'. "אתה יודע שזה לא בדיוק התחום שלי" השיב יוסי, "אני אמנם אוהב לשחק כדורסל, אבל לא בקי בכל חוקי המשחק. לא נראה לי שאני מתאים לכך" המשיך יוסי להסביר למנהל את סרובו.

"אני יודע, יוסי, שזה לא העיסוק שלך ואולי גם שאינך בקי בחוקי המשחק, אך כשמדובר בתלמידינו היקרים, חשוב לי שהשופט יהיה רגיש לאיכות המשחק מבחינה חברתית, ולא רק מקצועית. במשחקים במוצ"ש שמעתי שאתה רגיש להעלבות ולאמירות מיותרות, לכן אני מבקש ממך להסכים. ובענין רענון חוקי המשחק, פשוט, שב עם המורה להתעמלות והשלם את ידיעותיך"

שיחה זו עם המנהל אכן שינתה את החלטתו. הוא שמח לגלות עד כמה אכפת לו לשמור על כללי הגינות במשחק. הוא הזמין שיחה עם המורה להתעמלות, כהמלצת המנהל, ריענון את ידיעותיו והודיע למנהל על הסכמתו לקבל תפקיד זה.

את מי מינה ראש הממשלה לתפקיד שר האוצר?

"כבוד ראש הממשלה, הנני לרשותך", הגיב מייד יועצו של ראש הממשלה לעניינים כלכליים, מר יואב כהן, לשמע הזמנתו למשרד.

"תודה, יואב. שים לב, לאחר שקבלתי מנדט מהנשיא להרכיב ממשלה, האיש הראשון בחשיבות שעלי למצא, מבחינתי, הוא שר האוצר. מהשנים שלי בכנסת היוצאת בתפקיד ראש הממשלה, למדתי שתפקיד זה לא קל. הוא דורש אחריות רבה, יושר ויעילות. אלו הן רק חלק מהתכונות הנדרשות משר האוצר. אבקשך לצאת לדרך ולחפש מועמדים מתאימים לתפקיד ולהגיש לי

המלצות בעוד כשבוע"

"אשתדל מאד, אדוני ראש הממשלה"

"ברכת הדרך לך שלוחה".

יואב נזכר שלפני חודשיים התפרסם בארץ דו"ח מבקר המדינה בו הופיעה רשימה של שלושה ראשי ערים שקבלו תעודות הצטיינות על פעילותם הנקייה מחשד למעילה. יואב רשם לפניו את הפרטים האישיים של כל אחד מאלה והחליט לעשות מחקר קצר על עברו של כל אחד במטרה להצביע על מועמד מתאים. לאחר שהתרשם מעברו העשיר של כל אחד, תאם פגישה אישית עם כל אחד.

"יואב, יקירי, אני מאד מודה לך על הערכתך את עבודתי בראשות העיר, אך תפקיד 'שר אוצר' גדול עלי ואינני מוכן לקבל אותו" כך היה סרובו של מר שמעון ראש העיר הראשון. תגובת ראש העיר השני, מר רונן, היתה:

"נרגש אני מעצם הפניית הצעה נכבדה כזו אלי. אשמח להיפגש עם כבוד ראש הממשלה להיכרות מעמיקה של התפקיד"

"יואב, יקירי, נראה לי שזה מוגזם להציע לראש עיר לקבל תפקיד כל כך גדול באחריותו, בתביעה המתמדת שלו ליושר ועוד דרישות שלא ידועות לי כעת" הגיב מר נחמן, ראש העיר השלישי ברשימה.

יואב סיכם לעצמו את שלושה הפגישות בהחלטה שיציע לראש הממשלה להזמין אליו את שני המרוואיינים האחרונים, מר רונן ומר נחמן, שלא התנגדו, אלא שנרתעו מגודל המשימה. ראש הממשלה ביקש מיואב לזמן את השניים ללשכתו לפגישת היכרות ולראיון. בישיבה נכחו גם מזכירו של ראש הממשלה.

"שלום לך רונן, ראש העיר לוד. ספר נא לי את סוד הצלחתך כראש עיר. מה הביא אותך לזכות בתעודת הצטיינות?" שאל ראש הממשלה.

"אינני יודע להצביע על משהו מיוחד. פשוט כל שקל שהוצאתי מכספי העירייה היה רק לאחר ישיבת מועצת העיר שאישרה את הוצאתו למטרה מסוימת"

"אני מאד מתרשם לטובה מתיאור עבודתך הנקייה כראש עיר. יושר כוחך וכל הכבוד לך. מזכירי יעמוד אתך בקשר, היה שלום"

"שלום וברכה לך מר נחמן, ראש עירית רמלה. ספר נא לי על עבודתך כראש עיר, ובמיוחד על הרגליך בכל הנושא לטיפול בכספי העירייה"

"תחילה, אודה לכבוד ראש הממשלה על עצם הזכות להגיע הנה ולשוחח עמו בנושאים חשובים כאלה. לצערי הרב, נכנסתי לתפקידי לפני שלש שנים כשנושא תפקיד ראש העיר הקודם לי השאיר 'ירושה' נכבדה - חובות כספיים גדולים שעלי היה לדאוג לפרעם. לאחר שנתיים מאומצות הצלחנו ב"ה לסלק את כל החובות. מאז החלטתי להקים ועדת בקורת צמודה לראש העיר ולכל מנהלי המחלקות. על כל שקל שיוצא על ידי או על ידי עמיתי לתפקידים יושבת הועדה ובודקת אם אכן נכון היה להוציאו. ויש עוד סעיף חדש שהכנסתי כחלק מניהול תקין של כספי העירייה"

"אשמח לדעת מהו, מר נחמן"

"שם הסעיף הזה הוא - 'שקיפות לכל'. כלומר, פעם בשנה על כל המחלקות להגיש דו"ח הכנסות והוצאות שקוף לחלוטין אותו מציגה העירייה בפני כל אזרח המעוניין לדעת. ועל כך יש לי סיפור

מעניין"

"ספר נא"

"לפני כחודש לאחר פרסום הדו"ח השנתי של כל המחלקות, קבלתי שיחת טלפון מאחד האזרחים. בצד השני היה הורה שביקש להודות לי על הנוהל החדש. כי, לדבריו, זו הפעם הראשונה שבה הוא זוכה לראות להיכן מגיע כל שקל ששילם כ'אגרת חנוך' שנתיית לכל ילדיו."

"תודה לך מר נחמן. התרשמתי מאד מדבריך, מפרטי עבודתך. מזכירי האישי יהיה בקשר אתך. היה שלום"

לאחר שיצאו שני המועמדים לדרכם, קיים ראש הממשלה התיעצות עם יואב ומזכירו האישי.

"בעצם, התרשמתי לטובה משניהם. מה דעתכם? מי בכל זאת נראה לכם יותר?"

"מר נחמן." הצביעו שניהם כאחד "מדוע?"

הוא ביטא יותר את החתירה לנקיון כפיים גם כלפי הצבור" הסביר יואב

"ברוך שכיוונתי לדעתך. גם אני חושב כך. כלומר, לא די בכך שראש עיר מנהל את כספי הצבור

ביושר, אלא דואג הוא שלא תהיה לזות שפתיים עליו, שלא ירננו עליו ולא על עובדיו, מנהלי

המחלקות. זוהי תביעה פנימית לא קלה. ראש עיר שמסוגל לעמוד בדרישה כזו בהחלט ראוי להיות מועמד לתפקיד 'שר אוצר'."

"הלו, מר נחמן? שלום לך. מדברים מלשכת אש הממשלה. אתה מוזמן לפגישה אישית אתו ביום שלישי הבא. ברוך הבא."

בהגיעו למשרד פנה אליו ראש הממשלה ואמר:

"מר נחמן, אני שמח לבשר לך שבחרתי בך לתפקיד שר האוצר של מדינת ישראל. פגישתנו כאן

לפני כשבועיים הותירה בעיני ובעיני יועציי רושם כביר. בנוסף, חקרתי את נהלי עבודתך בעירייה

והגעתי למסקנה שתרומתך כשר האוצר תהיה גדולה. אני מאחל לך הצלחה רבה בתפקידך. כמובן, לרשותך יעמדו יועצים כלכליים שיחד תוכלו לנהל ביושר ובשקיפות את המשרד."

שאלות

1. מהו המשותף לשני ראשי הערים רונן ונחמן?

2. מדוע העדיף ראש הממשלה את נחמן כמועמד על פני רונן?

3. "אינני יודע להצביע על משהו מיוחד. פשוט כל שקל שהוצאתי מכספי העירייה היה רק לאחר ישיבת מועצת העיר שאישרה את הוצאתו למטרה מסוימת" - מה ניתן ללמוד על דמותו של רונן מן המשפט?

'מישהו' לחש לי באוזן: בהצלחה"

"אבא, נראה לי שבסוף השנה אקבל תעודה לא טובה..." הכריז דן בהגיעו הביתה. מדוע, דן, אתה 'מתנבא' כבר עכשיו מה יקרה בסוף השנה? יש לנו עוד ששה חודשים. ניתן לשנות הרבה דברים בתקופה זו. בנוסף, אינני מבין על סמך מה אתה חושב כך", הגיב אביו ג.ד.

"אבא, ראית את התעודה, נכון? מה נראה לך שכבר יכול להשתנות? הרי הממוצע שלי היום הוא ששים!"

"דן, אני מציע שנשב עם אמא אחרי ארוחת ערב ונחשוב יחד מה ניתן לעשות. יחד נוכל להעלות רעיונות טובים"

ההורים ישבו עם דן אחרי ארוחת ערב. שמעו את החששות שלו ועל מה הן מבוססות. לפתע נזכרה אמא לאה בילדותה:

"אבא ודן, נזכרתי בשנות הילדות שלי. גם אני עברתי שנה אחת בקושי רב. ההישגים שלי בלימודים היו נמוכים ואכן חששתי מהתעודה שאקבל בסוף אותה שנה. הורי לא יכלו לעזור לי באופן ישיר. הם למדו בחו"ל בשיטות אחרות ונושאים אחרים, כך שהחומר הלימודי שלי היה זר להם. אני זוכרת שמה שעזר ואף עודד אותי מאד זו מילה אחת של אבא שלי, סבא שאול: 'בהצלחה'. הוא פשוט הבין את הצער שלי. הוא ידע שאינו יכול לעזור לי בחומר הלימודי וגם לא אמא, אבל הוא כן יכול לעזור לי בעידוד, ואת זה נתן מכל הלב. אני זוכרת שהמילה הזאת ליוותה אותי למשך כל אותה שנה וגם אחר כך, ולפני כל מבחן, הרגשתי שאבא שלי כאלו עומד לידי ולוחש באזני 'בהצלחה'. נראה לי שבזכותו השגתי ציונים גבוהים למרות הפער הלימודי שהתפתח במשך השנה."

"וואו, אמא, איזה סיפור מדהים!"

"נכון, דן, גם אני חושבת היום שזה מדהים, למרות שעברו כבר הרבה שנים מאז." חיצקה אמא.

"מדהים, כי קשה להבין מה כוחה של מילה טובה אחת: 'בהצלחה'. כן, מילה אחת בלבד" חזר וחיזק אבא.

"אבא ואמא, אני מבין שגם אתם מחזקים אותי עכשיו ומאחלים לי 'בהצלחה', אבל תסכימו אתי שאני זקוק גם להשלמת חומרים בחשבון ואנגלית"

"דן, ודאי כך. לא חשבנו אחרת. רק דע לך, בכל זאת, שהעידוד חשוב לא פחות. הערב אתקשר למורה ואבקש ממנה להמליץ לי על מורים פרטיים לחשבון ואנגלית" הבטיחה אמא.

"הלו, ערב טוב. כאן אמא של דן. שוחחנו עם דן על חיזוקים בלימודי חשבון ואנגלית. רצינו לבקש ממך המלצות על שיעורים פרטיים במקצועות אלה" פנתה אמא בבקשה למורה.

"לפני שאציע לך, אבדוק אפשרות אחרת" הציעה המורה.

המורה שמחה על הפנייה של לאה, כי בדיוק כעת סיימה בדיקת רמת יידע ושליטה של המצטיינים בכיתה במקצועות אנגלית וחשבון. היא גילתה שארבעה תלמידים מצטיינים מסוגלים גם לחזק את חבריהם במקצועות אלה. היא הזמינה אותם לשיחת הכנה, סיפרה להם על המשימה המיידית העומדת לפניהם, וקבעה להם מפגש הכנה להדרכה מעשית של תלמידים מתחזקים. התלמידים שמחו על ההזדמנות לתרום מהידע שלהם לחבריהם.

"לאה, ערב טוב. יש לי הצעה להשלמת חומרי הלימוד של דן. זכינו ובכיתתנו ישנם תלמידים מצטיינים. ארבעה מהם גם מסוגלים לחזק חברים מתחזקים. נראה לך לנסות מהלך זה, כשהוא, כמובן, מלווה במעקב צמוד שלי. בסדר?" פנתה המורה ללאה.

"בהחלט. זה ממש משמח אותי. אם זה יצליח זה אפילו עדיף על שיעורים פרטיים, לא רק בגלל החיסכון הכספי, אלא בגלל המפגש המרומם הזה של דן וחבריו. אני מאד מעריכה את עצם הרעיון של עזרה הדדית ובמיוחד כשבני דן יזכה לכך"

המורה ישבה עם שניים מהתלמידים והכינה אותם מעשית לסיוע לדן באנגלית וחשבון. לאה שוחחה עם דן שיחת הכנה למהלך הזה והוא שמח גם כן.

"דן, שלום. אני שמחה לבשר לך שנערכנו בכיתה לסייע לך בהשלמת חומרי הלימוד באנגלית וחשבון. התלמידים שיעזרו לך הם ראובן ונועם. אבקשך, וכך גם אבקש מהם, שתתאמו את מועדי המפגשים הראשונים. אני מאחלת לך ולהם 'בהצלחה'. כמובן, אלווה, בע"ה, את הלימוד שלכם לאורך כל התקופה. כל שאלה/בקשה שלך או שלהם, נא הפנו אותה אלי ואשתדל למלאה בשמחה." דברי המורה לדן.

"אמא ואבא, שלום. הייתה לי שמחה מיוחדת היום. המורה הזמינה אותי לשיחה וסיפרה לי על ההתארגנות של תלמידים, חברים שלי מהכיתה, לעזור לי. שמחתי מאד על האפשרות להתקדם ועוד יותר שהעזרה באה מחברים והכי הכי שימח אותי מילה אחת שאמרה לי המורה - 'בהצלחה'. את, אמא, יודעת ודאי מדוע. פשוט, נזכרתי במילה הזאת שליוותה אותך לאורך שנים. המילה

מדוע לא כעסו התלמידים כשקבלו את העונש?

נועם, מדוע אחרת היום לחזור מבית הספר? שאלה אמא רחל את בנה:
"נראה לי, אמא, שלא שמת לב אתמול מתי חזרתי"
"מתי חזרתי?"

"כמו היום בשעה ארבע, ולא רק אתמול, אלא כל השבוע."
"מדוע, אם כן, נועם?"

"כי בשבוע שעבר החליטה כל הכיתה לאחר לשיעור אנגלית, ואז המנהלת נכנסה לכיתה והודיעה שעלינו להגיע אליה לאחר הלימודים, לשיחה"
"ומה היה בשיחה?"

"המנהלת אמרה משפט קצר: 'חמור מאד לאחר לשיעור ועוד יותר כשכל הכיתה עושה זאת יחד' "

"האם גם אתם דברתם, אמרתם משהו למנהלת?"
"בהחלט. מינינו נציג שידבר בשם כל הכיתה. הוא הסביר למנהלת ששיעור אנגלית לא אהוב על כל הכיתה, כי הוא משעמם, וכי אנחנו רוצים בהחלט ללמוד ולדעת את השפה, אך מעוניינים שהשיעור יהיה מעניין"

"ומה היתה התגובה של המנהלת?"

"מצד אחד היא הבינה אותנו בהחלט והבטיחה שתטפל בהקדם בנושא אנגלית, אך, מצד שני, טענה שטעינו במה שעשינו. העונש שהחליטה עליו היה לעכב אותנו בבית הספר כל יום למשך שעה, במשך שבוע ימים"

"נועם, אני חייבת לומר לך, שמשהו מוזר קורה אתך. אני מכירה אותך מספיק ויודעת שאתה לא הכי אוהב לקבל עונשים, כמו כל ילד, אבל כאן, אתה חוזר כל יום במשך השבוע שעה אחרי סיום הלימודים ולא ניכר על פניך כל זעם או כעס על המנהלת. תוכל להסביר לי את התופעה הזאת?"
"זה בכלל לא מסובך. פשוט, תלוי איך מענישים. המנהלת הזמינה אותנו לחדרה לשיחה, הסבירה לנו עד כמה קשה לה להעניש אותנו, אך היא עושה זאת לטובתנו. היא גם הסבירה לנו את הקשר בין העונש לעברה, כך שגם אם הצטערנו לקבל את העונש, אבל לא כעסנו עליה בכלל"
"כל הכבוד לכם, אתה חושב שכך מרגישים גם כל החברים שלך לכיתה?"
"בהחלט, אנחנו מדברים על זה בהפסקות."

"נועם, בני היקר, אני רוצה לומר לך שאתה כל כך צודק! כל כך חשוב להסביר מדוע נענשים ומדוע דוקא בעונש הזה, כך שלהבא יהיה אפשר לחשוב אם משתלם לחטוא שוב, ואולי הסבר כזה אפילו ימנע את החטא הבא"

אמא רחל שמחה מאד לשמוע את הדברים האלה מבנה נועם. היא שיתפה את בעלה והעלתה בשיחה אתו רעיון.

"מאחר ואני דוברת אנגלית, מה דעתך שאזמין את החברים של נועם אלינו הביתה לתגבור ידיעת השפה?"

"מהי כוונתך? כמה זמן?"

"מאחר ובפועל הם לא ילמדו אנגלית, עד למציאת מורה מחליפה, אזמין אותם לתקופה קצרה ללימוד שבועי עד לחידוש השיעורים. נראה לך?"

"בהחלט, בואי נספר לנועם"

ההורים סיפרו לנועם על הרעיון. נועם הגיב בחיוב ובהערכה לאמו, והציע לשאול למחרת את חבריו. למחרת אסף נועם את חבריו בהפסקה והציע להם את הרעיון של אמו. רוב החברים הסכימו וביקשו להודות בשמם לאמו על הרעיון הנדיב כל כך מצדה.

"אמא, רוב החברים שמחו על הרעיון. הודיעי נא לנו מתי נוח לך ואז נתחיל"

הלימוד השבועי יצא לדרך, המנהלת שמעה על כך ושלחה מכתב תודה מרגש לאמו של נועם.

שאלות

1. מהי "מידה כנגד מידה"?

2. מי בסיפור נהג "מידה כנגד מידה"?

3. מדוע לא כעסו התלמידים על המנהלת בקבלת העונש?

4. כתבו מקרה שארע, בו ניתן לראות את הכלל: "מידה כנגד מידה".

מה הייתה מתנת העירייה לבית הספר?

"תלמידים יקרים, שלום. השבוע הגיע מכתב מראש העיר שלנו לכל מוסדות החינוך בעיר. ראש העיר, מר מנחם, פונה לכולנו בבקשה לבער את האלימות מתוכנו ואף להגביר את השלום. הוא מכריז בזאת על תחרות נושאת פרסים בשם 'אפס אלימות ועשר שלום'. פרס בית ספרי יוענק בסוף השנה למי שיגיע למקום הראשון". היתה זו הודעת מנהל בית הספר "אהבת שלום" בבית ים, מר יואב, בכנס השבועי של בית הספר.

ראש עיריית בת ים יצא בהכרזה זו כחלק מפעילות כוללת של המחלקה לחינוך בעירייה למניעת אלימות ולעידוד השלום בין התלמידים. כמובן, כל התלמידים היו סקרנים לדעת מהו הפרס הראשון שיועד לבית הספר שיזכה במקום הראשון.

"כבוד המנהל, אפשר לדעת מהו הפרס?" שאלו תלמידים במעמד זה.

"לא, כי גם לנו מנהלי בתי הספר בעיר לא הסכים ראש העיר לגלות. הוא גילה רק את שוויו. מדובר בפרס בשווי 10.000 ₪!"

התלמידים התפזרו לכתותיהם. בכתה ו' החליטה המחנכת נעמה לקיים שיחת פתיחה בנושא. "תלמידים יקרים, אינני יודעת אם חשבתם על כך, אבל כששמעתי את הודעת המנהל היום, חשבתי שהמשימה הזאת לא גדולה עלינו. בית הספר שלנו הצטיין לפני שלש שנים כבית ספר שבו נעים לשהות ולבקר. תלמידים שלנו לא נתפשו בעברות משמעת חמורות, כך שעם קצת מאמץ, נוכל בהחלט להגיע למקום הראשון"

"המורה, אולי תציעי לנו בבקשה משימות הפעלה לכלל תלמידי בית הספר, משימות שיביאו לאוירת שלום?" פנו אל המורה שלושה תלמידים שהם חברים במועצת התלמידים.

"בשמחה. נוכל לשבת היום אחרי הלימודים ונעלה יחד רעיונות"

שלושת התלמידים הזמינו לישיבה זו גם את יתר חברי המועצה, שני תלמידים נוספים מכתה ה' ויחד ישבו עם המחנכת להעלות רעיונות לשיפור האווירה בבית הספר.

המורה ישיבה עם חברי מועצת התלמידים לאחר הלימודים. הם הוזמנו לעוד ישיבה ובסיום שתי הישיבות הועלו ההצעות הבאות:

1. קיום משחקים בין הכתות הגבוהות לנמוכות.
 2. תבורת "אשר לקשר" - הקמת קבוצת תלמידים שאליה יופנו תלונות תלמידים, ותפקידה יהיה לנסות לגשר בין הצדדים ולהחזיר ביניהם את הקשר שנפגע.
 3. הפצת חומר הסברה בקרב הכיתות ועל לוחות הקיר בשבח השלום ובגנות האלימות.
 4. פנייה למנהל לקבל תקציב לפרסים שיחולקו למצטיינים מבין התלמידים מדי שבוע.
- המורה נעמה הדפיסה את הסיכום והקריאה אותו בישיבת המורים הראשונה שהתקיימה. חברותיה לצוות התפעלו מיוזמתה הברוכה וברכו אותה במיוחד על זריזותה בנושא, עוד טרם הספיק המנהל למנות רכזת בית ספרית למבצע זה. המורה נעמה הודתה על הברכות ופנתה לכל המורים בבקשה לשתף פעולה, לעודד את חברי מועצת התלמידים, וכן להשתתף בפועל בביצוע חלק מהמשימות. המורות הגיעו לכתותיהן וספרו על היוזמה של כתה ו'. בית הספר נכנס לפעילות נמרצת ויוזמות נוספות הגיעו לרכזת המבצע שהתמנתה בינתיים.
- מנהל בית הספר, מר יואב, ביקש להתייחס למבצע בכנס השבועי, חודש אחר הכרזתו על המבצע. "תלמידים יקרים, שלום. תמיד ידעתי שיש לי זכות לנהל את בית הספר 'אהבת שלום' שנאמן כל כך לשמו. חודש ימים בלבד עבר מאז עמדתני כאן והודעתי על הכרזת ראש העיר בענין תחרות יישובית בנושא מניעת האלימות ובקשת השלום. מאז, אני עוקב אחר הפעילויות שיזמתם, בעיקר כתה ו' עם המחנכת נעמה, ואני מלא סיפוק. בכל שבוע מתפרסמות יוזמות חדשות ומוצלחות. אני רוצה לברך את כולנו בברכת הצלחה במבצע. התחרות לא קלה. אני שומע מחברי המנהלים שגם אצלם יש יוזמות. לכן נאחל לכולם הצלחה."
- הפעילות סביב נושא התחרות הלכה וגברה. ועדה מיוחדת מטעם ראש העיר בקרה במשך השנה בבתי הספר ובחנה את הפעילויות וההישגים השונים. מועד התחרות הגיע. העירייה הכריזה על מעמד גדול לציון סיום המבצע והענקת פרס ראש העיר לבית הספר הזוכה. הטכס התקיים באולם התרבות העירוני. למעמד זה הוזמנו נציגי כל בתי הספר עם צוותי ההוראה, וגם הכתות הבוגרות של כל בתי הספר.

"צוותי המורים היקרים, תלמידים חמודים ואחרונים חביבים - הזכים. העיר בת ים זכתה השנה לקיים פעילויות חינוכיות רבות. במשך השנה בקרתי בכל בתי הספר והתרגשתי לראות את הרצינות וגם את השמחה שליוותה את הפעילויות שלכם. אני חייב לציין שהמשימה לבחור בית ספר מצטיין אחד לא היתה קלה לועדה, אך בכל זאת, בחרנו בבית הספר 'אהבת שלום' למקום הראשון." דברי ראש העיר.

תשואות רבות וקריאות שמחה מלאו את חלל האולם. כעת עלה יושב ראש הועדה והכריז על הפרס עצמו.

"שימו לב, מורים ותלמידים. ודאי לא הבנתם מדוע הסתרנו מכם את זהות הפרס וציינו רק את שוויו. רצינו פשוט, שמשהו מהפעילות שלכם יהיה שלא על מנת לקבל פרס...אבל כעת עלינו להודיע לכולם מהו הפרס שזכה בו בית הספר 'אהבת שלום'. ובכן, הפרס הוא טיול לכל תלמידי בית הספר. הכתות הצעירות יזכו בטיול חד יומי והגבוהות בטיול בן יומיים. זה בהחלט מגיע להם. בזכותם תלמידים רבים מכל העיר ישפרו את התנהגותם החברית."

שאלות

1. מה היה נושא פרס ראש העיר?

2. מדוע חשבה המחנכת שהמשימה להצליח בתחרות לא גדולה מדי עבור בית הספר?

3. מהו ההבדל לדעתכם בין אהבת שלום ובין בקשת שלום?

זה בהחלט מגיע להם. בזכותם תלמידים רבים מכל העיר ישפרו את התנהגותם החברית."- הסבירו את המשפט.

הסיפורים נלקחו מתוך האתר "מידה טובה", נערך על ידי שרית פולק